

**Ethica Amoris, Sive Theologia Sanctorum, Magni
Præsertim Augustini, Et Thomæ Aquinatis**

Circa Universam Amoris & Morum Doctrinam, Adversus Novitias Opiniones
Strenuè propugnata, Et In Materiis Principaliter Hodie Controversis
Fundamentaliter discussa

De Generalibus Principiis Amoris Et Morum - Prolegomena septem,
Librosque undecim complectens

Henricus, de Sancto Ignatio

Leodii, 1709

Caput IV. Amabilitas istius ordinis.

[urn:nbn:de:hbz:466:1-73187](https://nbn-resolving.org/urn:nbn:de:hbz:466:1-73187)

CAPUT IV.

Amabilitas istius ordinis.

37 **O**Rdo (secundum Augustinum 19. Civit. 13.) est parium dispariumque rerum sua cuique loca tribuens dispositio: ita ut res gradu superiores locum habeant superiorem, inferiores inferiorem, æquales æqualem. Ordo proinde amoris, est talis ipsius dispositio, ut suum in amore locum amans cuique tribuat, non diligendo, nisi quod diligendum est, nec amplius diligendo quod minus diligendum est, nec minus diligendo quod amplius est diligendum, nec minus aut amplius quod æquè diligendum est, sed unumquodque secundum quod dignum est dilectione, sive secundum gradum & ordinem bonitatis suæ.

38 Et hinc conspicua est istius ordinis amabilitas; utpote cuius indivisæ sociæ sunt iustitia, decor & pax. Si enim iustitia, decor & pax omni in ordine reperitur, maxime in ordine dilectionis. Et quid (amabo) magis iustum, quam suum cuique locum tribuere? Quid magis decorum, quam parium dispariumque rerum ordinata compositio? An non id oculis cernimus in pulcherrima, quia ordinatissima, compositione parium dispariumque partium corporis humani, vel etiam totius universi, quæ sine isto ordine, non foret nisi horridum chaos & confusio? Quid denique magis perspicuum, quam quod quies tranquillatque vel ipsarum rerum sensibilem, ab ordinata earum dispositione, suum cuique locum tribuente, dependeat, ita ut eo ipso tumultum excitent, quo naturalis earum situs seu ordo perturbatur? pondere enim suo suum unaquæque res locum & ordinem naturaliter querit. Siquidem pondus (ut Augustinus enarrat. 2. in Psal. 29. n. 10. ait) est impetus quidam cuiusque rei velut conantis ad locum suum... fers lapidem manu, pateris pondus; premit manum etiam, quia locum suum querit. Et vis videre quid querat? subtrahere manum, venit ad terram, quiescit in terra, pervenit quod tendebat, invenit locum suum... Sunt alia quæ sursum versus petunt locum. Namque si aquam mittas super oleum, pondere suo ad ima tendit, locum enim suum querit, ordinari querit, quia præter ordinem est aqua super oleum. Donec ergo veniat ad ordinem suum, inquietus motus est, donec teneat locum suum. Contra, oleum funde sub aqua... non se patitur oleum subter... Ignis sursum fertur, locum suum querit. Et aqua locum suum querit pondere suo, &c.

39 Quod si tam amabilis est rerum corporaliū ordo, quia tam iustus, tam decorus, tam pacificus; quanto magis amabilis ordo rerum spiritalium, & maxime amoris, cæterorumque affectuum, & actuum hominis, quibus proximè ipse ad Deum accedit, ipsique similis & Deiformis quodammodo efficitur?

40 Istius profectò ordinis amabilitas tanto ma-

ior est amabilitate ordinis sensibilium rerum; quanto iustitia, decor & pax rerum spiritalium exuberantior est iustitiâ, decore & quiete rerum sensibilium. Quæ pax tam exuberans est, ut exciperet omnem sensum, sicut Apostolus ait ad Philipp. 4. Ut proinde sponsa in Canticis de sponso suo dicat: *Ordinavit in me charitatem*, id est, dilectionem & amorem, ut Augustinus exponit 15. Civit. 22. ex eo loco colligens suam virtutis definitionem: *Definitio brevis & vera virtutis, ordo est amoris.*

CAPUT V.

Alius ordo amandi, alius ordo subveniendi.

ENimverò ordinem amandi ab ordine subveniendi distinguit Augustinus epist. 148. dicens: *Charitas, quæ tamquam nutritrix fovet filios suos, non ordine amandi, sed ordine subveniendi, infirmiores fortioribus anteponit.* Et ratio distinguendi est, quia aliunde petitur ordo amandi, quam ordo subveniendi. Ordo quippe amandi ex dignitate petitur objecti, seu gradu bonitatis ipsius, ut infra videbitur; ordo verò subveniendi petitur ex indigentia personæ cui subvenitur: cum ratio subveniendi, sit indigentia, quæ sublatâ, non est locus subventioni.

Unde licet Angelos cæterosque beatos in cælo regnantes, maxime beatissimam Virginem amore appetitionis plus amare debeamus, quam peccatores in viâ delinquentes, vel etiam animas purgantes, istis subvenire debemus, non illis, quia subventionem nostram non indigent; nec Deo, tamen si super omnia diligendo, subvenire debemus, nec possumus, quia bonorum nostrorum non eget. Quam etiam obcausam Pastor Evangelicus, licet nonaginta novem oves magis diligit, quam solam centesimam errantem, deserit nonaginta novem, ut centesimam perditam requirat. Et majus est gaudium in cælo super uno peccatore penitentiam agente, quam super nonaginta novem iustis, qui non indigent penitentia, licet nonaginta novem iusti plus diligantur. Nec ideo naturam humanam assumpsit Deus (præ Angelica) quia hominem absolute plus diligebat (quam Angelum) sed quia plus indigebat. Sicut bonus paterfamilias aliquid pretiosius dat servo egrotanti, quod non dat filio sano, ait S. Thomas 1. p. q. 20. a. 4. ad 2.

Sic tamen ordo subveniendi ex indigentia 43 petitur, ut in eo habenda sit ratio conjunctionis, quæ persona indigens conjungitur nobiscum; ita ut inter indigentes, cæteris paribus, præferendi sint conjunctiores, ad quorum adiutorium magis nati sumus. Ut enim optime Augustinus l. 1. de doctrina christ. c. 28. *Cum omnibus prodisse non possis; iis potissimum consulendum est, qui pro locorum, temporum & quarumcumque rerum opportunitatibus constrictis tibi conjunguntur.*

Quod etiam tradit S. Paterius in cap. 2. Deuter. 44
teron.